

# **NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA 5**

**8. TEDEN**

**11.5.- 15.5.2020**



# KAJ SE BOŠ V TEM TEDNU NAUČIL?



1. Kaj je gorenje?
2. Kaj je potrebno za gorenje?
3. Kaj nastaja pri gorenju?
4. Kako ravnamo v primeru požara?

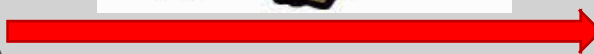
# 1. URA

## KAJ JE GORENJE?

Gorenje je PROCES. To pomeni, da se ZAČNE in da se KONČA in ne traja v neskončnost.



ZAČETEK GORENJA

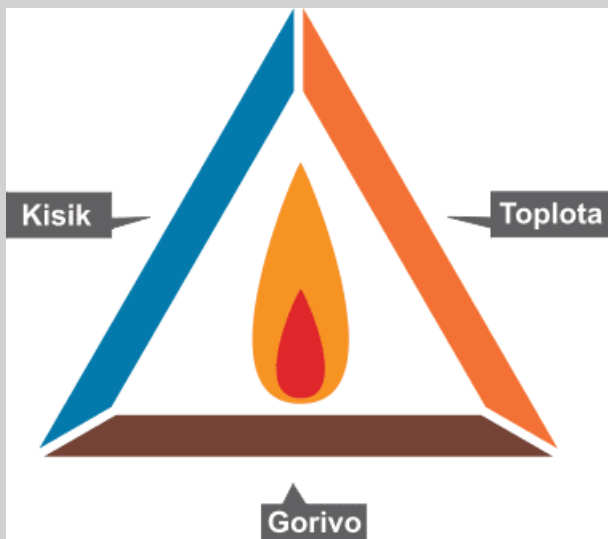


KONEC GORENJA

## 2. KAJ JE POTREBNO ZA GORENJE?

“Brez ognja ni dima”, pravi slovenski pregovor.

Ognja pa ni brez GORIVA, ZRAKA in DOVOLJ VISOKE TEMPERATURE, ki zaneti plamen. To lahko s sliko pokažemo takole:



GORIVA so snovi, ki gorijo in pri tem sprostijo veliko toplote (nafta, premog, drva...)

KISIK je eden od plinov v zraku, in je nujno potreben za dihanje in tudi gorenje.

Prepiši naslov in preriši sliko v zvezek.

Da gorivo zagori, se mora zelo segreti. To se lahko zgodi na različne načine.

Ogenj običajno zanetimo z vžigalico ali vžigalnikom.



# GORIVA : LES, PREMOG, NAFTA...



# NEKATERE SNOVI ZAGORIJO HITREJE KOT DRUGE. OZNAČENE SO S POSEBNIM ZNAKOM ZA VNETLJIVE SNOVI.

- Z njimi ravnamo posebej previdno in v njihovi bližini ne uporabljamo ognja.



## 2. URA

# KAJ NASTANE PRI GORENJU?



Napiši  
naslov in  
preriši  
sliko v  
zvezek.

Pri gorenju nastajata OGLJIKOV  
DIOKSID, VODNI HLAPI.

Iz goriva se sprosti ENERGIJA  
(toplota, svetloba)

Oglej si Cevkov posks na povezavi

<https://www.youtube.com/watch?v=lxz4umzSmlg>



OB GORENJU NAVADNO NASTAJATA **VODNA PARA**  
**IN OGLJIKOV DIOKSID**, PREDVSEM OB GORENJU  
UMETNIH MAS PA ŠE RAZLIČNI **STRUPENI PLINI**  
**IN SAJE.**



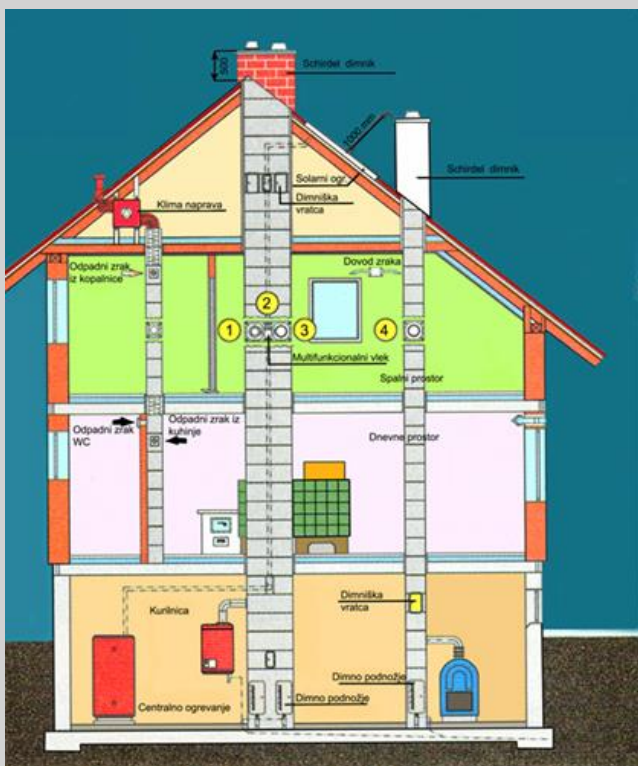
**MEŠANICA PLINOV IN TRDNIH DELCEV, KI  
NASTAJAJO IN SE NAD PLAMENOM  
DVIGUJEJO V ZRAK, JE DIM.**



# **DIM VEDNO NASTAJA TUDI V KURIŠČIH, KJER KURIMO ZA OGREVANJE BIVALIŠČ IN VODE.**



# DA DIM NE POŠKODIJE STAVBE, GA IZ PEČI NAPELJEMO PO DIMNIKU.





NEKOČ HIŠE **NISO IMELE DIMNIKOV**. DIM JE IZ  
ŠTEDILNIKA UHAJAL PO KUHINJI, KI JE IMELA ZARADI  
SAJ POPOLNOMA ČRNE STENE – **ČRNA KUHINJA**.



**ZANIMIVOST:**  
**VČASIH PRI GORENJU NI PLAMENA.**  
**PRI TLENJU NE VIDIMO PLAMENA, VČASIH PA JE**  
**TUDI DIMA TAKO MALO, DA GA NE OPAZIMO.**



Tlenje premoga na vagonu.

Nevenka Brežnik

# **RAZIŠČI:**

S pomočjo učbenika na straneh 105, 106, 107 in 108 razišči:

- 1. KAJ JE SVEČA IN KAKO SVEČA GORI?**
- 2. OD ČESA JE ODVISNA BARVA PLAMENA?**
- 3. KAJ JE VŽIGALICA?**

**Ugotovitve zapiši v zvezek.**

# 3. URA

## KAKO GORENJE PREKINEMO?

Obstaja več možnosti. Odvzamemo enega od pogojev za gorenje:

1. **ODVZAMEMO GORIVO**
2. **PREKINEMO DOTOK ZRAKA ( KISIKA)**
3. **OHLADIMO OGENJ**



# KAJ JE POŽAR?

Požar je nanadzorovano širjenje ognja.



**Ob nevarnosti požara  
pokličemo gasilce na številko**

**112**

# ČE HOČEMO POŽAR POGASITI, MORAMO KURIVO OHLADITI ALI PA ZRAKU PREPREČITI DOSTOP DO OGNJA.

Gasilci gorečo snov  
hladijo z VODO.  
ŠKROPLJENJE S PENO ali  
PRAHOM pa preprečuje  
pritekanje zraka.  
BREZ ZRAKA IN OB  
PRENIZKI TEMPERATUR  
KURIVA OGENJ  
UGASNE.



**KO SE POŽAR ZAČNE, SE ŠIRI PO STAVBI ALI HRIBU  
NAVZGOR SKUPAJ S TOPLIMI PLINI, KI NASTAJAJO MED  
GORENJEM, IN SEGRETIM ZRAKOM, KI SE DVIGA  
NAVZGOR.**





GAŠENJE POŽARA Z VODO. Nevenka Brežnik





GAŠENJE S PRAHOM. Nevenka Brežnik





GAŠENJE S PENO.

Nevenka Brežnik

S pomočjo učbenika (111 – 117) pojasni pojme:

**POŽARNA OGROŽENOST V NARAVI**

**GASILNI APARAT (gasilnik)**

**EVAKUACIJA**

**JAVLJALNIK POŽARA**

Odgovori v zvezek:



1. Česa nikoli ne smemo gasiti z vodo?
2. Nariši znak za ZBIRNO MESTO in EVAKUACIJSKO POT.
3. Reši nalogo 10 na strani 116.

Gašenja tega velika požara v našem mestu si oglej na povezavi

<https://www.youtube.com/watch?v=vES5ZaVEjxs>

# POGLEJ POSNETEK NA POVEZAVI IN PAZI NASE!

- <http://napotki.sos112.si/product-groups/>

